

Tradicions remeieres

Carme

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Carme
Emplaçament Carme

Coordenades:

Latitud: 41.5318
Longitud: 1.62038
UTM Est (X): 384908
UTM Nord (Y): 4598713

Classificació

Número de fitxa 08048 - 70
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XX
Any 1989
Autoria de l'element: Pepita Aloy i Balbina Farré (transmissió oral)
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: La memòria referent a les tradicions remeieres tradicionals s'està perdent substituïda per la indústria farmacèutica i a mesura que desapareix la gent gran que l'ha custodiada durant generacions.
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordina Sales Carbonell; Natalia Salazar Ortiz
Data de registre de la fitxa: dl., 21/06/2010 - 02:00

Descripció

Es tracta de varies receptes remeieres populars que avui dia pràcticament no s'utilitzen però que romanen conservades en la memòria de la gent gran de Carme. A part de les universals infusions d'eucaliptus i altres remeis basats en l'herbolari presents arreu no només de la comarca sinó també del país, a Carme es documenten algunes receptes i remeis tradicionals específics d'aquest poble (alguns, compartits amb localitats properes com ara La Pobla de Claramunt):

- Pel mareig, a Carme es feien infusions de poniol.
 - Pels cucs s'empraven infusions de ruda, que segons sembla produïen un efecte radical.
 - Pels constipats hi havia varies possibilitats curatives: es preparaven infusions fetes amb flor de saüc i malves; hi havia un segon remei consistent en fer bullir una ceba en un quart de litre de llet, es colava i es prenia ben ensucrada; també es feien bullir figues en vi blanc fins que s'aconseguia un xarop, del qual se'n prenien unes quantes cullerades al dia.
 - Pel mal d'oïda, l'afectat es posava un embut de ferro a l'orella i s'acostava a les brases, on es feia cremar flor de saüc; l'escalfor perfumada feia baixar el dolor.
 - Pel mal de queixal es feien infusions de joncs i herba morella.
 - Per la conjuntivitis es perfumava un drap amb flor de saüc i s'aplicava ben calent sobre els ulls tancats.
 - Per la cistitis es prenia aigua de cabellera de blat de moro.
 - Pels dolors reumàtics es bullia atzavara i es feien massatges a la part afectada.
 - Per les berrugues es trinxaven fulles de figuera fins a obtenir un suc que s'aplicava amb un cotó sobre la part afectada.
 - Pel restrenyiment s'aixafava raïm verd i es feien cataplasmes que s'aplicaven sobre el ventre.
 - Pels còlics renals es feia una decocció de cues seques de cireres i diàriament se'n bevien dues o tres tasses.
 - Per fer baixar la febre s'aplicaven a les plantes dels peus del malalt fulles de col escalivades i untades amb oli.
 - Pel mal de cap es posaven durant cinc minuts al front de l'encaparrat dues rodanxes de patata salades.
- En un àmbit més general, ja no curatiu sinó preventiu, es conserva memòria d'una oració que es recitava durant les tempestes per tal de no resultar afectat per un llamp:
- "Sant Marc, Santa Creu / Santa Bàrbara / no ens deixeu".
- Es pot apreciar com, en general, predominen les infusions d'herbes i flors en el camp remeier tradicional de Carme, fet que contrasta amb altres poblacions de la comarca on s'observa una proporció gens menyspreable d'oracions i rituals diversos encaminats a la mateixa finalitat. Per contra, es pot afirmar que el caràcter de la tradició remeiera de Carme és molt pragmàtic i gens supersticiós, ja que, a part de l'oració que es recitava per prevenir els llamps de les tempestes, no es guarda constància de cap altre exemple que s'apliqués a l'hora de curar o alleugerir un malalt.

Història

El recull d'aquestes tradicions remeieres la realitzaren un grup d'alumnes de 3r de BUP (equivalent a l'actual 1er de Batxillerat) del col·legi Abat Oliba d'Igualada durant el curs 1988-89, en base a les enquestes realitzades a més de dues-centes persones d'una mitjana d'edat de 68 anys, oriünds de diversos pobles de la comarca de l'Anoia. En concret, de Carme s'entrevistà a les senyores Pepita Aloy i Balbina Farré. El recull meresqué el premi CIRIT de la Generalitat de Catalunya l'any 1989 i el treball fou publicat per Òmnium Cultural.

Bibliografia

BARTROLÍ ROMEU, Marta, (dir.) (1989): La tradició remeiera a l'Anoia. Infusions, ungüents, creences i tabús, ed. Òmnium Cultural, Igualada.